

Kirkekopiering kan redde håndverk

Publisert av Arne Guttormsen i Vårt Land 14 desember 2012 (forkortet)

Gjenreisningen av Porsgrunns nedbrente kirkestolthet kan redde gamle håndverkstradisjoner.

Fortsatt er det langt fram til en avgjørelse, men dersom Østre Porsgrunn kirke blir gjenoppbygget, kan det bidra til å redde gamle håndverk.

Gjenreisning av Østre Porsgrunn kirke med tømring og laft, snekkerarbeider, treskjæring, smiing, dekorasjonsmaling med mer, vil bli et unikt opplæringsprosjekt i Norge og et uvurderlig tiltak for å ta vare på og videreføre det som kalles handlingsbåren kunnskap. Det trenger vi for å bevare kompetanse og ta vare på kulturarven i Norge, sier Aasmund Beier-Fangen.

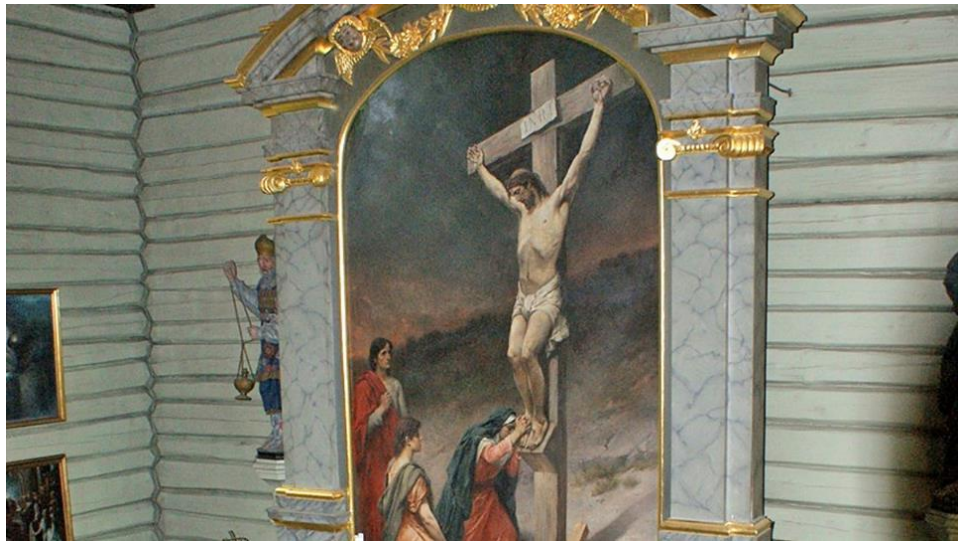

Foto: Tryge Strømstad, Altertavlen med Jesu korsfestelse utført av Axel Ender

Kirkeskatt. Beier-Fangen viser til riksantikvar Jørn Homes uttalelser i Vårt Land før helgen der han advarte mot at eldgamle tømmertradisjoner er i ferd med å dø. En av grunnene til det er at kommuner praktiserer de nye byggeforskriftene slik at det i praksis er forbud mot å bygge i helt tømmer og lafteteknikk.

Den tidligere konservator og museumsbestyrer i Porsgrunn har engasjert seg i Komiteen for gjenoppføring av Østre Porsgrunn kirke. Like etter brannen i april 2011, var det flere som tok til orde for at kirken måtte gjenreises i sin fulle prakt. Kirken var nyrestaurert til 250 års jubileet i 2009, og en av landets flotteste trekirker gikk tapt da den ble påtent.

Folk flest. Komiteen for gjenoppføring ble etablert 2. påskedag 2012 med formål å arbeide for rekonstruksjonsalternativet. En støttegruppe best år av fagfolk innenfor arkitektur, kunst og kulturhistorie og teller blant andre arkitektene Arne Sødal og Geir Helland og kunsthistorikerne Truls Aslaksby og Tommy Sørbø.

Mens kirkelige interesser i Porsgrunn går inn for å utlyse en arkitektkonkurranse med tanke på å bygge en kirke som dekker menighetens mange behov og nye krav til offentlige bygg, mener Beier-Fangen det ikke er tvil om at folk flest går inn for å gjenreise kirken. Han viser til innsamling av underskrifter og en rundspørring i Telemarks Avis der mer enn sju av ti går inn for gjenreisning.

– Hvorfor skal en håndfull personer diktere saken når et flertall i befolkningen ønsker gjenreisningen? spør Beier-Fangen.

Provokasjon. Nylig meldte Porsgrunn Dagblad at «flere sentrale personer i kirkeprosessen» ville rive gravkapellet. Kapellet er bygget i samme stil som kirken, og selv om det ikke er mer enn 100 år gammelt, har både Riksantikvaren og lokale krefter sagt klart i fra at kapellet må bli stående.

I en lederartikkel sier Porsgrunn Dagblad: «Ingen forventer at menighet og fellesråd skal legge seg paddeflate for krav, ønsker og museumsvoktere. De må kunne utrede hva slags kirkebygg som vil fungere best de neste 250 årene, men ved å arbeide for riving av kapell og tukling med gamle gravminner har noen valgt en linje som ligner en provokasjon.»

– **Ville veier.** Lederen minner om det ikke er snakk om «et internt forsamlingslokale for spesielt interesserte som skal bygges på Kjerkehaugen, men en kirke for hele byen. Nå har Riksantikvaren fortalt hvor skapet skal stå. Tilhengerne av gjenoppbygging har advart mot arkitektkonkurranse, og sagt at arkitektkonkurranse er sikker oppskrift på spetakkel.»

Når Fellesrådet snart setter sammen en byggekomité, er avisens råd at komiteen ikke bør «opphøye menighetens behov til noe som er større og helligere enn vanlige folks forhold til sin kirke. I så fall vil de raskt komme på ville veier.»

Erfaringer fra Våler Kirke

NAL Juryens vinnerutkast og forslag til ny Våler-kirke slaktes av vålersokningene. ”– Gratulerer med den styggeste kirken jeg noen gang har sett”, skriver Per Arne Sannes på [glomdalen.no](http://www.glomdalen.no). Et forargelsens hus <http://www.glomdalen.no/nyheter/article5969115.ece>

NAL truer med et erstatningskrav på flere titalls millioner dersom vinnerforslaget ikke blir den nye kirken. <http://www.vl.no/troogkirke/utsetter-avgjorelse-om-valer-kirke/>

Denne kirken vil ikke Våler-folket ha. Striden om tomtevalg og utseendet har forsinket prosessen fram til ny kirke kraftig, etter at kirken i Våler brant ned i mai 2009 <http://www.vl.no/troogkirke/denne-kirken-vil-ikke-valer-folket-ha/>

Plagiatanklager mot ny Våler kirke Først brant den gamle kirken ned. Nå blir vinnerutkastet til ny kirke advokatmat. <http://www.vl.no/troogkirke/plagiatanklager-mot-ny-valer-kirke/>

Våler-politikere ber om folkeavstemning i kirkestriden Men fellesrådslederen skjønner ikke poenget. <http://www.vl.no/troogkirke/valer-politikere-ber-om-folkeavstemning-i-kirkestriden/>

Stridens kjerne: Våler kirke før brannen (til venstre) og vinnertegningen til ny Våler kirke (til høyre)

*Økonomiske bidrag til komiteens
viktige arbeid mottas med takk !*

Kto 280131-63-369

SparebankenSør, Storgaten 128, Porsgrunn

Presse siden sist:

TA 12/11-13 s 10-11: Vil redde familiegravene og kapellet

Rådmannen vil redde de utsatte familiegravene på kirkegården og reguleringsplanen vil sikre gjenoppføring av kapellet dersom dette skulle brenne. En strek i regningen for de som jobbet for å rive kapellet og flytte eller nedlegge gravene for å gi plass til en overdimensjonert, radikalt annerledes utformet modernistisk kirke. <https://drive.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVYm9DVkNFSFU2OTg/edit?usp=sharing>

Telemarkssendinga 11/11-13: Debatt om gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke som kulturbærer ved Tommy Sørbø og NALs Per Rygh

Rygh mener Våler Kirke er et forbilde for ØPK, men nevner ikke den dype konflikten som konkurransen utløste. Merk at Rygh hevder at romprogrammet skal blokkere for rekonstruksjon. En åpen konkurranse betyr å delegere den viktigste avgjørelsen til en liten gruppe som ikke er representativ for befolkningen.

<http://radio.nrk.no/serie/distriktsprogram-telemark/dkte02022513/11-11-2013#t=1h23m52s>

<http://radio.nrk.no/serie/distriktsprogram-telemark/dkte02022513/11-11-2013#t=1h27m57s>

Klassekampen 9/11-13 s 42-43: Splitter ny og moderne kirke – eller rekonstruksjon av det gamle bygget? I Porsgrunn blir man ikke enige om hvilken kirke som skal bygges etter brannen i 2011. Knut Kallhovde argumenterer for gjenoppføring. Kirkekonsulent Ove Morten Berge stiller seg kritisk

<https://drive.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVWUE0eGpabkRQaXM/edit?usp=sharing>

<https://drive.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVOHI2bjIwRWRkc0k/edit?usp=sharing>

PD 7/11-13 Dagens Leder s. 2: NAL påstår at Komiteen for gjenoppføring av "Østre Porsgrunn Kirke" driver med villedende informasjon om NALs rolle.

Det er all grunn til å minne om Menighetsrådets utgangspunkt: De ønsket en åpen og demokratisk prosess, for å unngå splittelse og vondt blod. I praksis betyr dette at et lite mindretall, med arkitektbistand, ikke må overkjøre elementære hensyn til allmenn oppfatning av en kommunalt sponset folkekirke.

<https://drive.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVYWx4eUFzNzFFSU0/edit?usp=sharing>

TV Telemark 5/9-13: TAs redaktør Ove Mellingen intervjuer Porsgrunnsgutten Christian Tynning Bjørnø, innvalgt på Stortinget i perioden 2013-2017 i Kirke- utdanning- og forskningskomiteen, på terrassen i

Gamleveien, et stenkast fra kirken.

"Det må være en kirke som passer inn i det miljøet som er her på Kirkehaugen. Det er et av de få stedene i Porsgrunn - i tillegg til Osebakken - hvor du har gammel trehusbegyggelse, og da bør kirken reflektere noe av det, synes jeg. Altså en kirke som ligner den som brant, men med moderne tilpasninger."

<http://www.ta.no/pulsen/article6845362.ece>

Varden 2/11-12 s 14: Audun Engh og Knut Kallhovde: Unngå press på de folkevalgte i kirkesaken
En rekonstruksjon kan skje på den bevarte grunnmuren, men man bør benytte anledningen til å innrede møtelokaler mm i kjelleren, slik at kirkens areal omtrent fordobles på en enkel måte. Alternativet med arkitektkonkurranse bør også begrenses til en slik areal- og kostnadsramme.

<https://drive.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVaVVxTE43Wlh6VFE/edit?usp=sharing>

TA 1/11-13 s 55: Audun Engh og Knut Kallhovde: Unngå press på de folkevalgte i kirkesaken.
Porsgrunn kommune bør derfor be om en snarlig utredning av hva kostnadene vil være for et nøkternt kirkebygg med utgangspunkt i forsikringsoppjøret.

<https://drive.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVYTVGSE5kZUxTanM/edit?usp=sharing>

Varden 1/11-13 s 10 Ingen penger til nye kirke.

Menigheten har antydnet at de trenger 40 mill.kr til ny kirke i tillegg til forsikringsoppjøret. Hvor dette tallet kommer fra er usikkert, så lenge man ikke har utredet de forskjellige alternativene.

<https://drive.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVcjlrbnNZQ3MyZ2s/edit?usp=sharing>

TA 31/10-13 s 56 Lederbytte gir hodebry.

Prosjektlederavtalen med kommunen kanselleres og man skal ut å finne en ny prosjektleder til markedspris. Prosessen forsinkes og fordyres kommer til å ha store konsekvenser for menigheten og byen. Penger som kunne brukes på en gjenoppført kirke forsvinner i byråkrati og saksbehandling.

Den største utfordring er fortsatt å sikre at de fire alternativene utredes på en saklig og objektiv måte.

<https://drive.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVRG93M1I4X0VobFE/edit?usp=sharing>

NRK P1 Telemarksendinga 30/10-13: Ikke en krone til ny kirke

Siren Johnsen (Venstre) stor tilhenger av gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke diskuterer med Tord Samdal (KrF) som er motstander av gjenoppføring

<http://radio.nrk.no/serie/distriktsprogram-telemark/dkte02021713/30-10-2013#t=1h58m43s>

PD 30/10-13: Ikke en krone til ny kirke.

Porsgrunn kommune har i budsjettet fram til 2018 ikke lagt inn en eneste krone til bygging av ny Østre Porsgrunn kirke. Da er vel ikke råd til flere fordyrende krumspring og man kan like gjerne gå rett på sak: Gjenoppfør Østre Porsgrunn Kirke som den var og bruk prosjektet som opplæring i tradisjonshåndverk

http://www.pd.no/lokale_nyheter/article6950135.ece

PD 28/10-13 Brudd i kirkeprosessen

Kirken fanget i selvforkyldt byråkrati og politisk spill og må nå ut å hente konsulenttenester til markedspris. Prosessen forsinkes og fordyres kommer til å ha store konsekvenser for menigheten og byen.

Gjenoppføring skulle vært besluttet fra dag 1 !

http://www.pd.no/lokale_nyheter/article6948121.ece

TA 24/10-13 s66. Skeptisk til dyr kirke

Hvis det går som komiteen frykter, vil denne konsulenten innstille på bygging av en moderne arbeidskirke. Det vil i så fall kunne koste langt mer enn forsikringssummen på 41 millioner kroner. Beløpet kan fort nå 80 millioner kroner, og kommunen risikerer å måtte betale omkring 40 millioner kroner.

<https://drive.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVTE44aERXUGtYb3M/edit?usp=sharing>

PD 23/10-13 s. 17: "Komiteen for gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirkes" innspill til Fellesrådets behandling av sak om ny Østre Porsgrunn Kirke.

Innspillet argumenterer for hvorfor det er dypt kritisabelt og bekymrende for saksbehandling og utredning at man har innleid en såkalt kirkekonsulent som prinsipielt, både via eget konsulentfirma og som representant for departementet, uttrykker prinsipiell motstand av rekonstruksjoner.

Kan vi da forvente en fordomsfri og objektiv utredning av gjenoppføringsalternativet ? Neppe.

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVRUFDS29EdUFZa0k/edit?usp=sharing>

PD 19/10-13 Kirkeplan med modeller lages nå. Reguleringsplan og politisk behandling før jul

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVOTZPbjZXQkUtQm8/edit?usp=sharing>

PDs leder lørdag 18/10-13: Før vi lar arkitektene slippe løs, er det viktig at folk engasjerer seg i kampen for å få gjenoppført vakre Østre Porsgrunn Kirke

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVRGhrZHFMB4NUU/edit?usp=sharing>

TA 12/10-13 "- Fjern kirkens ekspert."

Kirkekonsulenten Ove Morten Berge, som arkitekturidelologisk tar avstand fra rekonstruksjoner av kirker, brukes nå som Fellesrådets konsulent i utredningen av de fire alternativer, hvor gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke (på papiret) er det ene.

Kan vi da regne med en fordomsfri og objektiv utredning av gjenoppføringsalternativet ? Neppe

<https://docs.google.com/file/d/0BwjgrhD6COxVZ1U1OENDTXkyNHM/edit?usp=sharing>

Kontakt oss:

Komiteen for Gjenoppføring av Østre Porsgrunn Kirke

Adresse: Jønholt Terrasse 20, 3922 Porsgrunn

Telefon: 92622626

Email: knantola@gmail.com

Nettside: www.kirkenopp.no

Bankforbindelse: SparebankenSør, Porsgrunn, ktonr 280131-63-369

Organisasjonsnummer: 998770866

Facebook: <http://www.facebook.com/home.php#!/groups/123948604347708/>